

सर्वोच्च अदालत, संयुक्त इजलास
माननीय न्यायाधीश श्री गोपाल पराजुली
माननीय न्यायाधीश श्री ओमप्रकाश मिश्र
फैसला

२०६९-सी-१२३७

मुद्दा : निर्णय बदर दर्ता बदर समेत

जिल्ला ललितपुर लुभु गा.वि.स. वडा नं. २ बस्ने कृष्णबहादुर कसाई ----- १ पुनरावेदक
वादी

विरुद्ध

जिल्ला काठमाडौं, काठमाडौं महानगरपालिका वडा नं १ बस्ने दिपक बिक्रम
शाह ----- १ प्रत्यर्थी
जिल्ला ललितपुर, ललितपुर उपमहानगरपालिका वडा नं. २ बस्ने प्रविर प्रतिवादी
शम्शेर ज.व.रा. ----- १

शुरु फैसला गर्ने :

प्रमुख मालपोत अधिकृत श्री झंकनारायण श्रेष्ठ
मालपोत कार्यालय ललितपुर

पुनरावेदन तहमा फैसला गर्ने :

माननीय न्यायाधीश श्री राजेन्द्रप्रसाद राजभण्डारी
माननीय न्यायाधीश श्री सत्यराज गुरुङ
पुनरावेदन अदालत पाटन

पुनरावेदन अदालत पाटनबाट भएको फैसला उपर न्याय प्रशासन ऐन, २०४८ को दफा ९ बमोजिम दायर हुन आएको प्रस्तुत मुद्दाको संक्षिप्त तथ्य एवम् ठहर यस प्रकार रहेको छ :-

हाम्रा पिता कृष्णमान कसाई मोही जनिई नापी समेत भएका लुभु गा.वि.स. वडा नं. ३ (क) कि.नं. ३८५ को क्षेत्रफल १-२-०-० र कि.नं. ३८७ क्षेत्रफल ०-७-०-० जग्गा पिताले भोग चलन गरी आउनु भएकोमा पिताको २०३९ सालमा र आमा गंगा कसाईको २०३० सालमा परलोक भएको हुँदा निजहरुको हक खाने हामी छोराहरुका नाममा उल्लिखित जग्गाहरु विर्ता उन्मुलन ऐन, २०१६ को दफा ७ बमोजिम मोहीको हैसियतले रै.प. दर्ता नामसारी गरी पाउँ भन्ने व्यहोराको कृष्णबहादुर कसाई र दिलबहादुर कसाईले मिति २०६६।११।१९ मा मालपोत कार्यालय ललितपुरमा दिएको संयुक्त निवेदन ।

विवादित कि.नं. ३८५ र ३८७ को २ कित्ता जग्गा मेरो जिजुबज्यै श्री ५ वडा महारानी जग्गा धनी भएको मौजा ललितपुर हा.नं. ११ र ४१९ लुभुबाट भिडी दर्ता हुने रैकर जग्गा हो । हाल जग्गा धनी श्री ५ वडामहारानी लगायत निजका सबै हकदारहरुको विभिन्न समयमा मृत्यु भइ म एकमात्र हकदार छु । तसर्थ उक्त जग्गा विपक्षी निवेदन दावी बमोजिम मोहीको हैसियतले निजहरुको नाममा रैकर परिणत दर्ता नामसारी हुने जग्गा नभई जग्गा धनीको हैसियतले मेरो नाममा नामसारी हुने जग्गा भएको हुँदा मेरो नाममा नामसारी दर्ता गरी पाउँ भने व्यहोराको महेश विक्रम भन्ने दिपक विक्रम शाहको अ.वा. पुष्परत्न तुलाधरले मालपोत कार्यालय ललितपुरबाट प्रकाशित ३५ दिने सार्वजनिक सूचनाको आधारमा मालपोत कार्यालय ललितपुरमा मिति २०६७।४।२३ मा पर्न आएको हकदावी माग निवेदन पत्र ।

मालपोत कार्यालय ललितपुरको मिति २०६७।६।७ को आदेश बमोजिम भएको विवादित जग्गाको स्थलगत सर्जमिन मुचुल्का समेत मिसिल सामेल रहेछ ।

मिसिल संलग्न नागरिकता, नाता प्रमाण पत्र, सिफारिस, सर्जमिन मुचुल्का समेतका आधारमा विवादित कि.नं. ३८५ र ३८७ को जग्गा विर्ता उन्मुलन ऐन, २०१६ को

संशोधन सहित विर्ता नियमावली, २०१७ को नियम ३क उपनियम ३ बमोजिम मोहीका हकदार दिलबहादुर कसाई र कृष्णबहादुर कसाईका नाममा रैकर परिणत दर्ता हुने ठहर्छ भन्ने समेत व्यहोराको मालपोत कार्यालय ललितपुरबाट मिति २०६७।१२।६ मा भएको निर्णय ।

विवादित कि.नं. ३८५ र ३८७ को जग्गामा विपक्षी निवेदक र म समेतको दोहोरो दावी परी हकवेहकको प्रश्न खडा भएपछि हक कायम गराई ल्याउनु भनी सुनाउनु पर्नेमा मालपोत कार्यालय आफैले एकपक्षको नाममा नामसारी गर्ने ठहर्छाई भएको शुरु निर्णय त्रुटिपूर्ण हुँदा बदर गरी हक कायम गरी ल्याउन सुनाउनु भनी मालपोत कार्यालय ललितपुरका नाममा फैसला गरी पाउँ भन्ने समेत व्यहोराको प्रविर शम्शेर ज.व.रा.ले मिति २०६८।२।२ मा पुनरावेदन अदालत पाटनमा दिएको पुनरावेदन पत्र ।

विवादित कि.नं. ३८५ र ३८७ को जग्गा मेरो जिजु मुमाको रैकर परिणत भई दर्ता छुट भएको साविक लगत मौजा ललितपुर हा.नं. ११।४१९ को लगत भिडी दर्ता हुने जग्गा हो र जिजु मुमाको परलोक भई निजको हकदारमा म एकमात्र नाती हुँदा मेरो नाउँमा दर्ता नामसारी हुनु पर्ने जग्गा हो भनी आफ्ना प्रमाण समेत राखी हकदावी निवेदन गरेकोमा मेरा प्रमाणको मुल्याङ्कन नगरी एकपक्षीय ढंगले विपक्षीको नाममा रैकर परिणत दर्ता गर्ने गरी भएको शुरु निर्णय त्रुटिपूर्ण हुँदा बदर गरी मेरा नाममा नामसारी दर्ता गरी पाउँ भन्ने समेत व्यहोराको हकदावीकर्ता दिपक विक्रम शाहको तर्फबाट मिति २०६८।८।२९ मा पुनरावेदन अदालत पाटनमा पर्न आएको पुनरावेदन पत्र ।

विवादित कि.नं. ३८५ र ३८७ को जग्गाको मोही हाम्रा पिता कृष्णमान कसाई र जग्गा धनी श्री ५ मुमा बडामहारानी भएको र हाम्रा पिताको मृत्यु भईसको, निजका हकदार हामी निवेदक मध्ये कृष्णबहादुर कसाई समेतका नाममा रैकर परिणत दर्ता गरी पाउँ भन्ने मुख्य निवेदन दावी परी सो अनुरूप हकदावी सम्बन्धी ३५ दिने सार्वजनिक सूचना प्रकाशित हुँदा हकदावी सम्बन्धी यी पुनरावेदकहरू जना २ ले आ-आफ्नो प्रमाण सहित विवादित जग्गा निवेदकको नाममा दर्ता नामसारी हुने नभई आफ्नो नाउँमा दर्ता नामसारी हुनु पर्ने हो भनी

दावी लिएको देखिई विवादित जग्गामा हक बेहकको प्रश्न खडा भएको पाइयो । उल्लिखित परिस्थितिमा मुद्दाका पक्षहरूलाई मालपोत ऐन, २०३४ को दफा ७ बमोजिम हक बेहक छुट्याई ल्याउन सम्बन्धित जिल्ला अदालत पठाउनु पर्नेमा स्थलगत सर्जमिन समेतका आधारमा एक पक्षका नाममा रैकर परिणत दर्ता नामसारी गर्ने गरेको शुरु निर्णय कानून सम्मत देखिएन । उक्त निर्णय अधिकार क्षेत्र नाघी भए गरेको देखियो । अतः शुरु मालपोत कार्यालय ललितपुरबाट कृष्णबहादुर कसाई समेतका नाममा रैकर परिणत दर्ता गरी दिने गरी मिति २०६७।१२।६ मा भएको निर्णय त्रुटिपूर्ण देखिएकोले सो निर्णय बदर हुने ठहर्छ । अब दुवै पक्षलाई विवादित जग्गाका सम्बन्धमा ललितपुर जिल्ला अदालतमा हक कायम गराउन जानु भनी यसै अदालतबाट सुनाई दिनु भन्ने पुनरावेदन अदालत पाटनको मिति २०६९।५।३ गतेको फैसला ।

विवादित कित्ता जग्गा ललितपुर जिल्ला लुभु गा.वि.स. वडा नं. ३(क) कि.नं. ३८५ क्षेत्रफल १-२-०-० र कि.नं. ३८७ क्षेत्रफल ०-७-०-० जग्गा नापीको फिल्ड बुकमा जोताहाको महलमा कृष्णमान कसाई ललितपुर लुभु वडा नं.२, जग्गा धनीको महलमा श्री ५ मुमा वडामहारानीको विर्ता उल्लेख भएको छ भने किसानको व्यहोरामा यो जग्गा श्री ५ वडा महारानीलाई नाराणहिटी तहविलमा तिरो तिरी जोती खाई आएको छ । कैफियत महलमा यो जग्गाको आयस्ता मैले नारायणहिटीमा बुझाई कमाई आएको छ । मोहीयानीमा मेरो नाउँमा दर्ता छ भनी सही गर्ने कृष्णमान कसाई भनी प्रष्ट रुपमा उल्लेख भएको छ । जुन अकाट्य रुपमा हालसम्म यथावत रहेको पाइन्छ । विर्ता जग्गा रैकर रसिदबाट भिड्ने जग्गा होइन र उक्त जग्गा लुभु मौजा हा.नं. ४१९ को लगतबाट भिड्ने जग्गा पनि होइन । उक्त फिल्डबुकको जग्गाधनी महलमा मुमाबडामहारानीको विर्ता भनी उल्लेख भएको पाइन्छ । यसर्थ विपक्षको माग दावी झुठा हो ।

विपक्षीले मौजा लुभु हा.नं. ४१९ को लगतबाट भिडी दर्ता हुने रैकर जग्गा भई साविक एकै गोश्वारा विर्ता विवरण दिई रैकर परिणत भएको जग्गा हो भनिएको पाइन्छ । ४१९ नं. लगत मौजे पाटन सा.कृष्ण विक्रम शाह का.ई. नक्साल भगवतीवहाल र सा.वनेन्द्र

विक्रम शाह का.ई. कमल पोखरी उल्लेख भएको छ । उक्त उल्लेख गरिएको ४१९ नं. लगत भनिएको कागजमा लुभुको जग्गा भनी जग्गाको विवरण उल्लेख भएको पाइदैन, छैन । उक्त कागजबाट लुभुको जग्गा भिड्ने होइन । विर्ता उन्मुलन ऐन, २०१६ को दफा ७ बमोजिम म्याद भित्र जग्गा धनीले रैकरमा परिणत गरी नलिएमा सो म्याद व्यतित भएपछि कमाउने मोहिले विर्ता जग्गा आफ्नो नाउँमा दर्ता गरी लिन पाउछ भने कानूनी व्यवस्था बमोजिम मेरो नाउँमा उक्त जग्गा दर्ता गरी प्रमाण पूर्जा समेत पाउँ ।

मिति २०२६ साल आश्विन १३ गतेको नेपाल राजपत्र भाग ४ मा प्रकाशित श्री ५ को सरकार अर्थ मन्त्रालयको सूचनाको २ नं. मा रैकरमा परिणत भै सकेको र परिणत हुन बाँकी नयाँ नापी नभएको ठाउँको पनि फर्मायसी विर्ताको रैकर सरहको तिरो तिर्ने गरी साविक दर्तावाला मोहीलाई जग्गावाला कायम गर्ने भनी भएको सूचना आदेश बमोजिम म दर्तावाला मोहीले बास्तविक जग्गाधनी प्रमाण पूर्जा पाउनु पर्ने हो । श्री ५ मुमा बडामहारानीको विर्ता जग्गा जोताहा मोहीले दर्ता गरी लिने, त्यसमा सकैको दावी विरोध नहुने भनी २०२६ सालमा नै राजपत्रमा सूचना प्रकाशित भएको आधारमा समेत उक्त जग्गा मोहीको हैसियतले मेरो नाउँमा दर्ता हुनु पर्ने हो । विर्ता उन्मुलन ऐन, २०१६ मा मिति २०२४।७।६ मा संशोधन भई प्रकाशित हुँदा विर्ता उन्मुलन ऐन, २०१६ को दफा ७ मा यो प्रारम्भ भएको मितिले १२० दिन भित्र विर्तावालाले दर्ता गर्नु पर्ने व्यवस्था गरेको छ । विर्ता उन्मुलन ऐन, २०१६ को दफा ७क (१) मा जग्गा कमाउनेले विर्ता जग्गा दर्ता गर्न पाउने व्यवस्था गरेको छ । सो बमोजिम “ख” श्रेणीको विर्ता जग्गा कमाउने व्यक्तिको यो दफा प्रारम्भ भएपछि नेपाल सरकारले तोकेको म्याद भित्र आफूसँग भएको वा आफूले जाने बुझे सम्मको सबुद प्रमाण र सो जग्गाको कित्ता नम्बर, चार किल्ला विर्तावालाको नाम, थर, वतन, कुतवाली, तिरो समेत खुलाई त्यस्तो जग्गा आफ्नो नाउँमा दर्ता गर्नको लागि सम्बन्धित जिल्लाको माल वा मालपोत कार्यालयमा दरखास्त दिनु पर्छ भन्ने व्यवस्था गरेको छ भने ऐ. ऐनको दफा १२(क) मा विर्ता जग्गा दर्ता गर्ने विशेष व्यवस्था गरे बमोजिम समेत जग्गा म मोहीले दर्ता गरी लिन पाउने भनी कानूनी व्यवस्था गरेको छ ।

जग्गा धनी श्री ५ जिज्यू मुमा बडाबहारानी भएकोमा जग्गा धनीले ऐनले दिएको १२० दिनको म्यादभित्र सो जग्गा रैकरमा परिणत नगराई चित्त बुझाई बस्नु भएको छ । सो म्याद व्यतित भई सकेपछि विर्तावाला जग्गाधनीले रैकरमा परिणत गराउन पाउने होइन, उक्त जग्गा म मोहीको नाउँमा दर्ता हुनु पर्ने प्रष्ट छ ।

अतः ललितपुर जिल्ला लुभु गा.वि.स. वडा नं. ३क को कि.नं. ३८५ र कि.नं. ३८७ को फिल्डबुकको मोही महलमा मेरो पिता र जग्गा धनी महलमा जिज्यू मुमाबडामहारानीको विर्ता भएको र विर्ता उन्मुलन ऐन, २०१६ को दफा ७ बमोजिम १२० दिन भित्र विर्तावालाले विर्ता जग्गा दर्ता नगराएमा दर्तावाला मोहीले सो जग्गा दर्ता गरी लिन पाउने तथा २०२६ र २०६६ सालको राजपत्रको आधारमा समेत उक्त कित्ता जग्गा हामी मोहीहरुको नाममा दर्ता गर्नु भनी पुनरावेदन अदालत पाटनले फैसला गर्नु पर्नेमा हक बेहकमा जानु भनी गरिएको मिति २०६९।५।३ को फैसला बदर गरी मालपोत कार्यालय ललितपुरको मिति २०६७।१२।६ को निर्णय सदर गरी पाउँ भन्ने समेत व्यहोराको मोही कृष्णलाल कसाईका हकवाला कृष्णबहादुर कसाई समेतले यस अदालतमा दायर गरेको पुनरावेदन पत्र ।

नियम बमोजिम पेशी सूचीमा चढी निर्णयार्थ इजलास समक्ष पेश हुन आएको प्रस्तुत मुद्दामा पुनरावेदन पत्र सहितका मिसिल संलग्न कागज प्रमाणहरुको अध्ययन गरी हेर्दा यसमा जिल्ला ललितपुर लुभु गा.वि.स. वडा नं. ३(क) कि.नं. ३८५ र ३८७ को जग्गा पुनरावेदक कृष्णबहादुर कसाई समेतको नाममा दर्ता हुने हो, होइन र पुनरावेदन अदालत पाटनबाट मिति २०६९।५।३ मा भएको फैसला मिलेको छ, छैन भन्ने सम्बन्धमा नै निर्णय दिनुपर्ने देखिन आयो ।

निर्णयतर्फ विचार गर्दा जिल्ला ललितपुर लुभु गा.वि.स. वडा नं. ३(क) कि.नं. ३८५ क्षेत्रफल १-२-०-० र कि.नं. ३८७ क्षेत्रफल ०-७-०-० रोपनी जग्गा हाम्रा पिता कृष्णमान कसाई मोही जनिई नापी भएको र भोगचलन गरिरहेको, उक्त जग्गा बाबु आमा दुवैको मृत्युपछि हामी हकवाला छोराहरुको नाउँमा विर्ता उन्मुलन ऐन, २०१६ को दफा ७ बमोजिम रैकर परिणत दर्ता नामसारी गरिपाउँ भनी वादी कृष्णबहादुर कसाई समेतले मालपोत

कार्यालय ललितपुरमा निवेदन पेश गरेको र सो कार्यालयबाट उक्त जग्गाका सम्बन्धमा ३५ दिने हकदावीको सार्वजनिक सूचना प्रकाशित भएकोमा उल्लिखित जग्गा मेरो जिजुबज्यै श्री ५ वडा महारानी जग्गा धनी भएको मौजा ललितपुर हा.नं. ११ र ४१९ लुभुबाट भिडी दर्ता हुने रैकर जग्गा हो, बडामहारानीको एकमात्र हकदार म नै हुँ, मोहिको नाममा रैकर परिणत दर्ता नामसारी हुने जग्गा नभई जग्गाधनीको हसियतले मेरो नाममा नामसारी हुने जग्गा हो भनी दिपक विक्रम शाह र विवादित जग्गा मेरी आमा शान्ति राणाका नाउँमा दर्ता भएको लुभु हा.व. ११ को रैकर खला मध्येको जग्गा हो । आमाको मृत्यु पछीका हामी हकवाला छोराको नाममा नामसारी दर्ता हुने जग्गा हो, मोहिका नाममा रैकर परिणत दर्ता नामसारी हुने विर्ता जग्गा होइन, रैकर जग्गा हो भन्ने प्रविर शम्शेर ज.व.रा. को अलग अलग हकदावीको निवेदन परेकोमा मालपोत कार्यालय ललितपुरको मिति २०६७।१२।६ को निर्णयले उक्त कि.नं. ३८५ र ३८७ को जग्गा मोहिका हकवाला दिलबहादुर कसाई र कृष्णबहादुर कसाईको नाममा रैकर परिणत दर्ता हुने ठहर गरी भएको निर्णय उपर प्रतिवादी दिपक विक्रम शाह समेतले पुनरावेदन अदालत पाटन समक्ष पुनरावेदन गरेकोमा सो अदालतबाट दुवै पक्षको दावी परेको जग्गाको विवाद सम्बन्धमा हक बेहकमा अदालतबाट निर्णय गराई ल्याउनु भनी पक्षलाई सुनाउनु पर्नेमा सो नगरी मोहीको नाममा रैकर परिणत दर्ता नामसारी गरिदिने गरी मालपोत कार्यालय ललितपुरबाट मिति २०६७।१२।६ मा भएको निर्णय बदर गरी दुवै पक्षलाई विवादित जग्गाका सम्बन्धमा ललितपुर जिल्ला अदालतमा हक कायम गराउन जानु भनी यसै अदालतबाट सुनाईदिनु भन्ने समेत ब्यहोराले मिति २०६९।५।३ मा भएको फैसला उपर प्रस्तुत पुनरावेदन पत्र दायर हुन आएको देखियो ।

यसमा विवादित जिल्ला ललितपुर लुभु गा.वि.स. वडा नं. ३(क) कि.नं. ३८५ र ३८७ का जग्गाहरुको फिल्डबुकको जग्गा धनीको महलमा श्री ५ जिज्युमुमा बडामहारानीको विर्ता भनी जनिएको र नेपाल राजपत्रमा प्रकाशित मिति २०६६।८।२८ को सूचना बमोजिम मिति २०६६ चैत्र मसान्त भित्रमा “ख” श्रेणीका विर्ता जग्गा कमाउने मोहीले आफ्नो विवरण सहित विर्ता उन्मुलन ऐन, २०१६ को दफा ७(क) को उपदफा (१) को प्रयोजनका लागि

आफ्नो नाउँमा जग्गा दर्ता गर्नको लागि सम्बन्धित मालपोत कार्यालयमा निवेदन दिनु पर्नेछ भन्ने सूचनाका आधारमा उक्त जग्गा रैकर परिणत गरी दर्ता नामसारी गरी पाउन वादी कृष्णबहादुर कसाई समेतले आफ्ना प्रमाण सहित मालपोत कार्यालय ललितपुरमा निवेदन पेश गरेका र सोही जग्गाका सम्बन्धमा श्री ५ जिज्युमुमा बडामहारानीका हकदार दिपक विक्रम शाह र प्रविर शम्शेर ज.व.रा.ले विवादित जग्गा विर्ता नभई रैकर जग्गा हो र आफूहरू सो जग्गाको हकवाला भएको नाताले आ-आफ्नो नाममा दर्ता नामसारी हुनुपर्ने भन्ने जिकीर सहित मालपोत कार्यालय ललितपुरमा हकदावीको निवेदन दायर गरेको देखिँदा विवादित जग्गाको सम्बन्धमा मोहीका हकवाला कृष्ण बहादुर कसाई समेत र जग्गा धनीका तर्फबाट दिपक विक्रम शाह समेतले आ-आफ्नो नाउँमा दर्ता नामसारीको दावी गरेको देखिँदा विवादित जग्गाका सम्बन्धमा स्वामित्व सम्बन्धी हक बेहकको प्रश्न समावेश हुन आएको देखियो ।

जग्गाको स्वामित्व सम्बन्धी विवादमा तेरो मेरोको प्रश्न समावेश भएको, प्रमाणको विवेचना गर्नु पर्ने र कानून ब्याख्याको स्थिती भएको विषयमा त्यसको निरूपण गर्ने अधिकार मालपोत ऐन, २०३४ ले मालपोत कार्यालयलाई प्रदान गरेको देखिँदैन । जग्गाको स्वामित्व सम्बन्धी प्रश्न समावेश भएको, दोहोरो दावी परेको विवादका विषयमा मालपोत कार्यालयले हक बेहकको सम्बन्धमा अदालतबाट निर्णय गराई ल्याउन विवादित पक्षलाई सुनाई अदालतबाट भएको फैसला बमोजिमको कार्य गर्नु पर्ने हुन्छ। यसरी माथि विवेचित विषयमा मुख मिलेको नदेखिएको र प्रमाण बुझ्ने, त्यसको ब्याख्या गर्ने अवस्था सृजना भए पछि पक्षहरूलाई हक बेहक तर्फ नालेस गर्न जानु भनी सुनाउनु पर्ने कर्तव्य मालपोत कार्यालयलाई भएको देखिन आयो । मालपोत कार्यालयले क्षेत्राधिकार विहिन रूपमा आफूलाई अधिकारै नभएको विषयमा गरेको निर्णयले वैधानिकता प्राप्त गर्न नसक्ने र त्यस्तो गैर कानूनी निर्णयले ब्यक्तिको हकाधिकारको सृजना समेत हुन सक्दैन । यसै प्रकृतिको विवाद समावेश भएको जग्गा दर्ता मुद्दाम **"मालपोत ऐन, २०३४ ले जग्गा दर्ता गर्ने सम्म अधिकार मालपोत कार्यालयलाई प्रदान गरेको भएतापनि हक बेहकको प्रश्न उपस्थित भै सुबुद प्रमाण बुझी ठहर गर्नुपर्ने अवस्था परेमा सो को निर्णय गर्ने अधिकार मालपोत कार्यालयलाई**

भएको देखिन नआउने ।" (ने.क.पा. २०५३ अंक २ नि.नं. ६१४१ पृष्ठ ११२), “दुई थरीका बिचमा एकै कित्ता जग्गाको सम्बन्धमा स्वामित्वको प्रश्न उठी दर्ता सेस्ता बनाई जग्गा धनी प्रमाणपूर्जा पाउन उजुर परेकोमा त्यस्तोमा सबुत प्रमाणको मुल्याङ्कन गरी जग्गाको स्वामित्वको विवादको टुङ्गो लगाई एउटा जग्गा धनी र अर्का पक्षलाई मोही कायम गर्ने अधिकार समेत मालपोत कार्यालयलाई कानूनले अधिकार प्रदान गरेको नपाइने” (ने.का.प. २०५३ अंक ७ नि.नं. ६२३२ पृष्ठ ५९२) भनी यसै अदालतबाट व्याख्या भई सकेको देखिँदा सो समेतका आधारमा मालपोत कार्यालय ललितपुरबाट मिति २०६७।१२।६ मा वादी कृष्णबहादुर कसाई समेतका नाममा कि.नं. ३८५ र ३८७ का जग्गा रैकर परिणत दर्ता नामसारी गरिदिने गरी भएको निर्णयमा अधिकारक्षेत्रको त्रुटी देखिन आयो । त्यसरी मालपोत कार्यालयबाट भएको क्षेत्राधिकार बिहिन निर्णय स्थिर रहन सक्ने अवस्था देखिएन ।

अतः माथि प्रकरणमा विवेचना गरिएको आधार कारणहरुबाट मालपोत कार्यालय ललितपुरको मिति २०६७।१२।६ को निर्णय बदर गरी दुवै पक्षलाई विवादित जग्गाका सम्बन्धमा ललितपुर जिल्ला अदालतमा हक कायम गराउन जान सुनाई दिनु भन्ने ठहर सहित पुनरावेदन अदालत पाटनबाट मिति २०६९।५।३ मा भएको फैसला मिलेकै देखिँदा सदर हुने ठहर्छ । वादीको पुनरावेदन जिकीर पुग्न सक्दैन । प्रस्तुत मुद्दा दर्ताको दायरी लगत कट्टा गरी मिसिल नियमानुसार बुझाई दिनु ।

न्यायाधीश

उक्त रायमा सहमत छु ।

न्यायाधीश

इजलास अधिकृत : केशवप्रसाद घिमिरे

कम्प्युटर टाईप गर्ने : विदुषी रायमाझी

इति संवत् २०७१ साल असोज २६ गते रोज १ शुभम् ।